

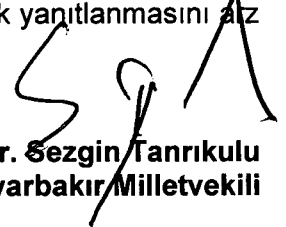

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 20 Mayıs 2026
Sayı: 19144

45066

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin Tanrikulu
Diyarbakır Milletvekili

Silvan Barajı kapsamında gerçekleştirilen kamulaştırmalarda ödenmeyen alacaklar, yasal faizler, idari sorumluluklar ve kamu zararı iddiaları hakkında

Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Silvan Barajı projesi kapsamında Diyarbakır ili Silvan ilçesinde gerçekleştirilen kamulaştırma işlemlerine ilişkin olarak; hak sahiplerinin alacaklarının zamanında, eksiksiz ve yargı kararlarına uygun şekilde ödenmediğine dair ciddi ve yaygın iddialar bulunmaktadır.

Silvan ilçesi Dağcılar Mahallesi'nde bulunan sulu tarım arazilerine ilişkin kamulaştırma sürecinde, idare ile uzlaşma sağlanamaması üzerine 2016 yılında açılan bedel tespiti ve tescil davalarının; ilk derece mahkemesi, bölge adliye mahkemesi ve Yargıtay incelemelerinden geçerek uzun yıllar sonra kesinleştiği bilinmektedir.

Ancak, kesinleşmiş mahkeme kararlarına rağmen yalnızca ana kamulaştırma bedellerinin ve kısmi bakiye tutarların ödendiği; buna karşın, yargı kararlarıyla hüküm altına alınan yasal faizlerin sistematik biçimde ve uzun süredir ödenmediği ifade edilmektedir.

Bu durum yalnızca bireysel mağduriyetler yaratmakla kalmamakta; aynı zamanda hukuk devleti ilkesi, yargı kararlarının bağlayıcılığı, idarenin işlem ve eylemlerinde hukuka bağlılığı ve mülkiyet hakkının korunması ilkeleri açısından da ciddi bir ihlal niteliği taşımaktadır.

Öte yandan, ödemelerin yıllara yayılması ve gecikmeli yapılması nedeniyle Türkiye'de son yıllarda yaşanan yüksek enflasyon karşısında kamulaştırma bedellerinin reel değerinin ciddi ölçüde eridiği; bu durumun özellikle geçimini tarımsal üretimle sağlayan yurttaşlar açısından telafisi güç ekonomik kayıplara yol açtığı açıktır.

Bu bağlamda;

1. Silvan Barajı projesi kapsamında Diyarbakır ili Silvan ilçesi Dağcılar Mahallesi'nde kamulaştırılan taşınmazlara ilişkin olarak, kesinleşmiş mahkeme kararlarına ve yapılan resmi başvurulara rağmen yasal faiz ödemelerinin bugüne kadar yapılmamış olmasının hukuki ve idari gerekçeleri nelerdir?
2. Yargı kararlarının gereğinin yerine getirilmemesi nedeniyle, ilgili idare ve sorumlu kamu görevlileri hakkında herhangi bir idari veya disiplin soruşturması başlatılmış mıdır? Başlatılmış ise sonuçları nelerdir?

3. DSI Genel Müdürlüğü uhdesinde, yalnızca Diyarbakır ili özelinde değil, Türkiye genelinde kamulaştırma işlemleri tamamlandığı halde ana alacağını veya bu alacaklara ilişkin yasal faizlerini tahsil edemeyen toplam hak sahibi sayısı kaçtır? Bu kapsamda ödenmeyen toplam borç ve faiz yükümlülüğü ne kadardır?
4. Ödenmeyen kamulaştırma bedelleri ve faizler nedeniyle oluşan gecikmenin, kamu maliyesi açısından doğurduğu faiz yükü ve olası kamu zararı hesaplanmış mıdır? Bu zararın sorumluluğu hangi idari birimlere aittir?
5. Yargı kararlarıyla hüküm altına alınmış alacakların ödenmemesi nedeniyle, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi başta olmak üzere ulusal ve uluslararası yargı mercilerine taşınan benzer uyuşmazlıklar bulunmakta mıdır? Bu davalar sonucunda Türkiye Cumhuriyeti aleyhine verilen ihlal kararları mevcut mudur?
6. Uzun süren yargı süreçleri ve idari gecikmeler nedeniyle kamulaştırma bedellerinin yüksek enflasyon karşısında değer kaybına uğraması sonucu oluşan mağduriyetlerin giderilmesine yönelik olarak; enflasyon farkı, ek tazminat veya yeniden değerlendirme gibi mekanizmaların uygulanmasına ilişkin Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?
7. Kamulaştırma süreçlerinde yaşanan bu tür gecikmelerin önlenmesi amacıyla DSI Genel Müdürlüğü bünyesinde denetim, ödeme takvimi ve izleme mekanizmalarına ilişkin herhangi bir yapısal reform planlanmakta mıdır?
8. Silvan Barajı özelinde, yargı kararıyla kesinleşmiş tüm kamulaştırma alacaklarının ve bu alacaklara ilişkin faizlerin hak sahiplerine defaten ve ivedilikle ödenmesine yönelik bir ödeme takvimi mevcut mudur? Mevcut ise bu takvim kamuoyuyla neden paylaşılmamaktadır?
9. Hak sahiplerinin defalarca idareye başvurmasına rağmen ödemelerin yapılmaması, idarenin "hizmet kusuru" kapsamında değerlendirilmekte midir? Bu kapsamda vatandaşların ayrıca tazminat davası açmasının önüne geçilmesi için herhangi bir idari çözüm öngörülmekte midir?
10. Tarımsal üretimden kopmak zorunda kalan ve ekonomik olarak zor durumda bırakılan hak sahiplerine yönelik olarak sosyal destek, kredi yapılandırması veya gelir telafi edici herhangi bir destek programı planlanmakta mıdır?